

Restaurátorský průzkum a záměr

Model podzemní těžby zlata

Muzeum Šumavy Kašperské hory

MgA. David Blahout, Ph.D.

© 2025

1. Data památky

Dílo:	Model podzemní těžby zlata
Datace:	1. polovina 20. století
Autor:	neznámý
Lokalizace:	Muzeum Šumavy Kašperské hory
Materiál:	různé druhy dřev, choroš, polychromie
Rozměry:	v 48 cm, š 55 cm, h 20 cm
Evid./restř./přír. č.:	247/79

2. Údaje o akci

Vlastník:	Muzeum Šumavy Kašperské hory Náměstí 140, 341 92 Kašperské Hory
Rest. průzkum vypracoval:	MgA. David Blahout, Ph.D. J. Malého 1957, Písek 397 01
Číslo povolení MKČR:	7401/2008

3. Popis památky

Model představuje těžbu zlata s ukázkou jejích jednotlivých činností nejen v podzemí, kde jsou zobrazené četné figurky horníků dolujících zlatou rudu, ale je zde též na povrchu umístěný rumpál se dvěma figurkami starajícími se o jeho provoz. Pro vytvoření modelu umístěného do dřevěné krabice, byly použity různé kusy různě degradovaných dřev a též choroš tvořící v celkovém obrazu stylizovanou skalní hmotu. Vše představující horninu je opatřeno vrstvou písku a slídy nalepených na dřevěnou podložku. Florální partie a figurky horníků jsou kolorovány.

4. Popis stavu památek před restaurováním

Některé části modelu mají degradované adhezivum a jsou uvolněné. Další prvky vykazují četné abrazivní poškození, degradované strukturální, barevné a lakové vrstvy. Celý model je pokrytý silnou vrstvou prachových depositů.

5. Sondážní průzkum

Součástí restaurátorského průzkumu bylo vytvoření sond - zkoušek ztenčování a snímání prachových depositů na památce.

Sonda č. 01 - hlava horníka - levá strana

Sonda č. 02 - paže horníka - pravá strana

6. Evaluace sondážního průzkumu

Z výsledků orientačního sondážního průzkumu lze vyvodit závěr, že lze ztenčit a sejmut prachové deposity a ztmavlé laky, při zachování rozhodujícího množství patiny.

7. Restaurátorský záměr

7.1. Koncepce restaurátorského zásahu

Všechny zjištění a informace vycházející z restaurátorského průzkumu společně s přihlédnutím k charakteru a stavu památky a posouzením památkových hledisek dalo vzniknout koncepci restaurátorského zásahu. Ta spočívá v citlivém restaurování Modelu podzemní těžby zlata, a to při respektování patiny stárí, která je neoddělitelnou součástí díla.

7.2. Restaurátorský záměr

Koncepce restaurátorského zásahu je podkladem pro stanovení procesu restaurování, vyúsťujícím v restaurátorský záměr, který bude naplňovat tyto jednotlivé etapy restaurování:

I. Etapa – dílčí demontáže

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památek.

II. Etapa – ztenčení a sejmutí ztmavělých laků a prachových depositů

V této následující etapě je potřeba realizovat kontrolované celkové postupné ztenčení a sejmutí prachových depositů pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na originální hmotu památky (případná modifikace technik snímání a chemických látek při něm použitých).

III. Etapa - lokální tmelení

Definování objemu a charakteru poškození povrchu pro určení rozsahu a způsobu tmelení. Místní doplnění opticky rušivých defektů povrchu subtilní plastickou retuší.

IV. Etapa – lokální barevné retuše dřevěného povrchu

Definování objemu a charakteru poškození povrchu pro určení rozsahu a způsobu retuší. Rehabilitace povrchu pomocí lokálního barevného tonování opticky scelující retuše při použití lazurních tónů.

V. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem

Přiměřená závěrečná povrchová úprava příslušným prostředkem (lakem), fixujícím lazurní barevné retuše a vytvářejícím ochranný film.

VI. Etapa – montáže

Odborná montáž restaurovaných částí památek, podle katalogizace jednotlivých prvků.

8. Technologická zpráva

II. Etapa – ztenčení a sejmutí mladších barevných vrstev:

Směs aromatických, chlorovaných uhlovodíků a amidů, terpentýn

III. Etapa - lokální tmelení:

emulzní tmel (plavená křída, želatina, včelí vosk bělený)

V. Etapa - lokální barevné retuše dřevěného povrchu:

Kremer Watercolor

VI. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem:

Vosko-pryskyřičný lak - Kremer Dammar Varnish Matte, UV Stabilized

V Písku dne 12. 1. 2025

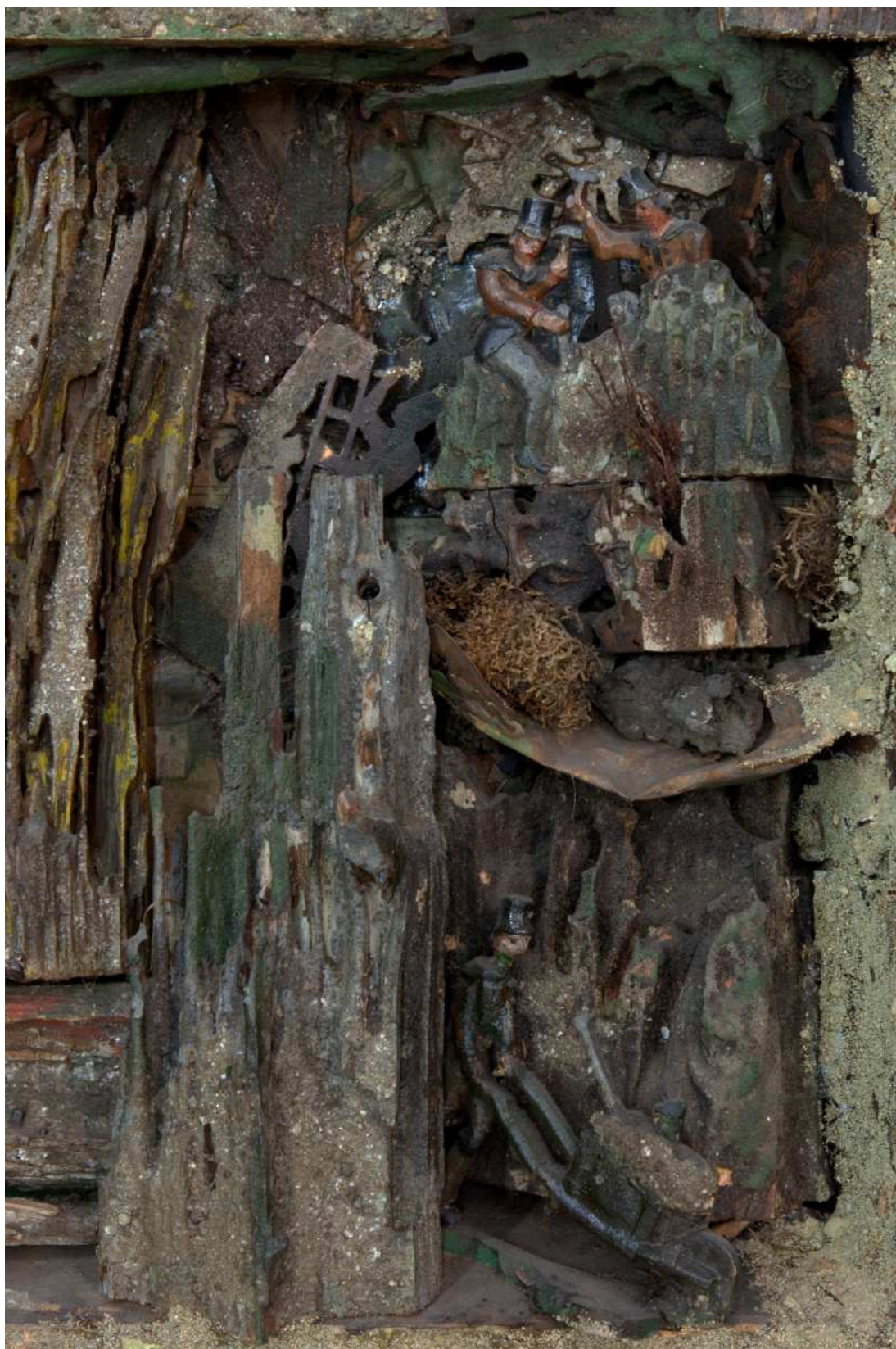
MgA. David Blahout, Ph.D.

Stav před restaurováním - celkový pohled

Stav před restaurováním - těžba zlaté rudy

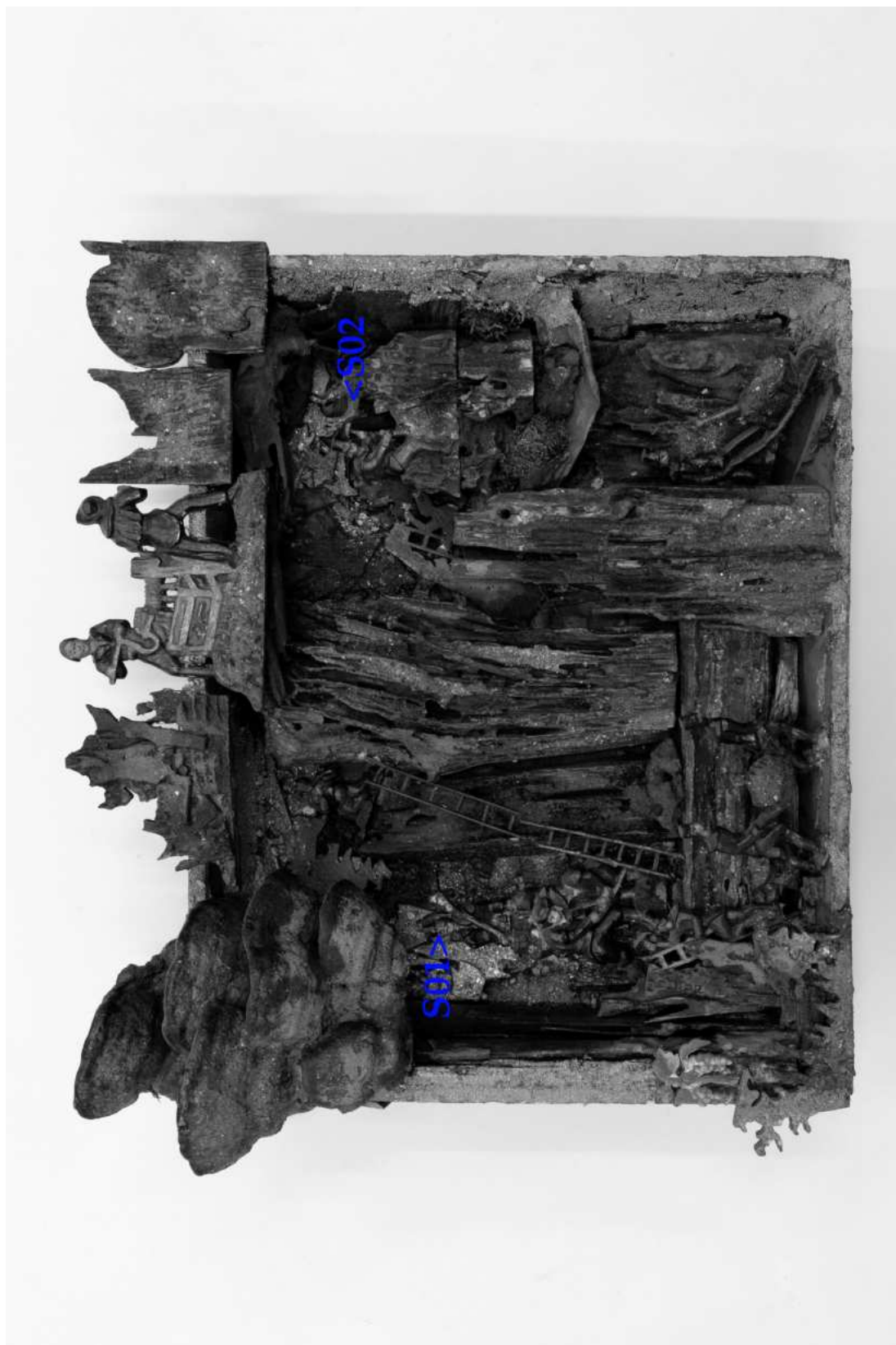
Stav před restaurováním - těžba zlaté rudy

Stav před restaurováním - rumpál s obsluhou

Stav před restaurováním - choroš

Umístění zkoušek snímání prachových depositů

S01 - zkouška snímání prachových depositů - hlava horníka - levá strana

S02 - zkouška snímání prachových depositů - paže horníka - pravá strana